

Yttrande avser ert dnr I2021/00006

Luleå tekniska universitet (LTU) yttrar sig härmed över remiss avseende Energimarknadsinspektionens rapporter *Genomförandeplan med tidsplan för att förbättra elmarknadens funktion* (Ei R 2020:09) samt *Förslag till tillförlitlighetsnorm för Sverige* (Ei R2021:05). Yttrandet redovisas nedan per rapport.

Genomförandeplan med tidsplan för att förbättra elmarknadens funktion (Ei R 2020:09)
Universitetet tillstyrker de i rapporten presenterade förslagen.

Förslag till tillförlitlighetsnorm för Sverige (Ei 2021:05)

Universitetet tillstyrker i stort rapporten och dess förslag, men vill lämna ett annat förslag vad gäller tillförlitlighetsnormens giltighetstid. En stor del av analysen bygger på standardiserade EU-metoder och universitetet anser att det i grunden är positivt att alla EU-länder använder samma metodik för beräkning av tillförlitlighetsnorm, samt att mycket av analysen är rimlig även i denna rapport. Universitetet anser dock att det är problematiskt att efterfrågefleksibilitet hos hushållskunder lyfts fram som den primära grunden för beräkning av tillförlitlighetsnormen. Det innebär att bristsituationer i exempelvis extrema köldsituationer ska hanteras (eller förväntas kunna hanteras) genom att bl a minska hushålls användning av el för uppvärmning, samtidigt som det i dag inte finns fungerande marknader för sådan efterfrågefleksibilitet och kunskapen om hur svenska hushåll värderar kostnaden av att låta andra aktörer styra deras elanvändning vid behov är begränsad. De vetenskapliga studier som gjorts av svenska hushållskunders efterfrågefleksibilitet pekar på att många hushållskunder visserligen är beredda att acceptera att andra kan dra ner deras elanvändning i bristsituationer om de får vad de upplever som skälig ersättning för detta, men dessa studier pekar samtidigt på att vad hushåll faktiskt upplever som skälig ersättning är så pass hög att denna typ av efterfrågefleksibilitet skulle bli mycket dyr i praktiken. Dessa ersättningsnivåer används inte i den analys som görs i rapporten; i stället görs en teknisk analys av vad denna typ av flexibilitet borde kosta, som inte förefaller grundad i den upplevda kostnaden för hushållen i fråga. Med tanke på vilken central roll hushålls efterfrågefleksibilitet spelar för slutsatserna i rapporten är detta bekymmersamt. Utifrån de förutsättningar som gällt för framtagande av rapporten har det kanske inte gått att arbeta på något annat sätt, men universitetet menar att det vore problematiskt att – som föreslås i rapporten – vänta i fem år med att uppdatera tillförlitlighetsnormen. Med tanke på ovan

diskuterat problem vad gäller framtagande av normen bör ambitionen vara att den ska uppdateras tidigare än så, helst redan om ett år, och under tiden förberedas med ett mer grundligt forsknings- och utredningsarbete.

I detta ärende har rektor Birgitta Bergvall-Kåreborn beslutat. Handläggare Peder Rönnbäck har föredragit. I den slutliga beredningen har också professor Jesper Stage deltagit.